

Asia: VN/5698/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit suojelesityksenteko-oikeutta ja suojelesityksestä kuulemista koskeviin ehdotuksiin

-

Kommentit alustusmenettelyn purkamiseen ja muutoksenhakua koskeviin ehdotuksiin

Rakennusperintölakiin ehdotettavien muutosten keskeisinä tavoitteina on edistää rakennussuojelun menettelyjen sujuvuutta sekä selkeyttää eri viranomaisten rooleja ja toimivallan rajoja rakennussuojeluasioissa. Luonnoksessa ehdotetaan, että ympäristöministeriöltä poistettavaksi yksittäisiin suojelua koskeviin päätöksiin liittyvät tehtävät. Näin myönteistä suojelupäätöstä ei enää alistettaisi ympäristöministeriön vahvistettavaksi eikä ministeriö toimisi myöskään muutoksenhakuviranomaisena ja ELY-keskuksen tekemä suojelupäätös jäisi lainvoimaiseksi, ellei siihen haettaisi muutosta. Suojelupäätöstä olisi myös noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määräisi. Muutos korostaa ELY-keskuksissa suoritettavan kokonaisharkinnan merkitystä, mutta jo nykyisin ELY-keskukset ratkaisevat suojeluasiat kokonaisharkinnan perusteella. Ehdotettu muutos selkeyttää ja nopeuttaa suojeluprosessia ja Länsi-Uudenmaan museo pitää muutosta kannattavana ja puoltaa sen toteuttamista.

Kommentit ehdotettuihin poikkeamisluvan edellytyksiin ja lupamenettelyyn

Katso ed.

Kommentit korvaussäätelyä koskeviin ehdotuksiin

-

Kommentit ehdotuksiin, jotka koskevat rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Osiassa 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot ja niiden vaikutukset on arvioitu mahdollisuuksia valtuuttaa ELY-keskuksen ja Museoviraston ohella myös alueellista vastuumuseota suorittamaan tarkastusta

rakennuksessa tai sen huonetiloissa, mikäli on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä on rikottu. Kiireellisissä tilanteissa tämä voisi edistää tarkastuksen oikea-aikaista toimittamista. Valmistelussa on kuitenkin päädytty rajaamaan tarkastuksen toimittaminen ELY-keskuksen ja Museoviraston tehtäviksi, koska erityisesti huonetiloissa tarkastus saattaa sisältää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettua merkittävää julkisen vallan käyttöä, joka voidaan antaa vain viranomaisen tehtäväksi. Alueellinen vastuumuseo voisi kuitenkin tarvittaessa osallistua kutsuttuna asiantuntijana tarkastukseen.

Länsi-Uudenmaan museo kannattaa luonnoksessa olevaa ehdotusta, että ainoastaan ELY-keskuksella ja Museovirastolla olisi oikeus tehdä tarkastusta kohteessa, jossa epäillään, että rakennuksen suojelua olisi rikottu. Länsi-Uudenmaan museo kannattaa kuitenkin ehdotusta, että alueelliset vastuumuseot voisivat tarvittaessa toimia asiantuntijoina tarkastuksen yhteydessä. Alueellisia vastuumuseoita voitaisiin myös lisätä Museoviraston ohessa kuultavaksi tahoksi, jota tarvittaessa kuultaisi rakennusperintöä koskevissa suojeluasioissa ja siten hyödyntää alueellista ja paikallista näkökulmaa suojeluun liittyvissä asioissa.

Kommentit viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevaan ehdotukseen

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Länsi-Uudenmaan museo kannattaa ehdotusta, että alueelliset vastuumuseot voisivat tarvittaessa toimia asiantuntijoina tarkastuksen yhteydessä. Alueellisia vastuumuseoita voitaisiin myös lisätä Museoviraston ohessa kuultavaksi tahoksi, jota tarvittaessa kuultaisi rakennusperintöä koskevissa suojeluasioissa ja siten hyödyntää alueellista ja paikallista näkökulmaa suojeluun liittyvissä asioissa.

Lindholm Dan
Länsi-Uudenmaan museo - museonjohtaja